

1883-08-02

AFSENDER

Joakim Skovgaard

MODTAGER

Holger Grønvold

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
Italien, Rom

Arkivplacering:
Mappe 89 nr. 2

DOKUMENTINDHOLD

Angående Joakim Skovgaards holdning til Den Frie og til kunstakademiet.

TRANSSKRIFTION

Roma 8 Feb. 1883

Kjære Grønvold ¹!

Tak for brevet, gid jeg nu må kunne klare min mening for Dem, jeg er bange det kun bliver småbemærkninger jeg kan byde Dem.

Nu er jeg med i opositionen, for jeg har håb om og også lidt tro på, at der [ved den] skal komme noget godt, eller i alt fald bedre ud af det, at det er [?], derom er vi jo enige. [[Overstreget:Det er jo] kunst tilstandene og kunststyrelsens ordning [Overstreget:jeg har] underforstået som det der skulde komme noget bedre ud af Skade at De ikke sendte de to andre breve med, så havde jeg haft rigere stof at tage af. -Vel er det skade at målet (overstreget: står] for opositionen står så uklart, for hver har vist sit, men om en del ting er dog vist de fleste enige.

Her vil jeg kun fremsætte og begrunde de vigtigste forandringer, som jeg ønsker. - For det første ønsker jeg da at lærerne ved skolerne må indsættes på et begrænset antal år, jeg tror det vil være af stor betydning. Kommer der derved lidt for unge og umodne lærekræfter til, så opvejer det rimeligvis af interesse og liv for sagen, kommer der noget ældre til, som ikke er så fyrige ●2● Erstattes det vel af modnere dygtighed, men for de helt gamle slipper man dog vel ved den ordning, og de er dog vist de ringeste, men i hvert tilfælde er der mulighed for forandring hvis det værende er [?snavs]. For det andet ønsker jeg eden forandret, for som den er [overstreget:forhinder] forpligtiger den jo strængt taget (og en ed tager jeg strængt] til at bevare akademiet i det nuværende skikkelse, så man intet kan gjøre ved det om man finder det aldrig så [?snavs]. Her har de eden = Jeg lover og forpligter mig til troligen at holde over og at håndhæve alt hvad Hans Kongelige Majestæt ved dette sit Akademie for de skønne kunster, dets ållernådigste indretning intentionerer, og dets derover formede reglement og anordninger føre i munde, således at ingen enten for venskab eller fjendskab, had eller min gunst eller gave, på hvad måde det end nævnes kan direkte eller indirekte af mig skal vorde forurettet. Så sandt.....

Ja den er nu i hvert tilfælde stilet således, at man ikke ved hvad man tør gjøre, ved nu atter at læse den igennem får jeg en ny mening ud af den, nemlig at det [overstreget: jeg]man skal håndhæve er, hvad kongen ved sit akademi, dets allernådigste indretning inten- ●3● tionerer, men

intentionerer hvad? Er det kongen eller akademier som intentionerer, [overstreget: elle] og hvad intentionerer kongen eller akademiet. Når den ed bliver forandret således, at man kun sværger at handle efter sin overbevisning og arbejde for hvad man finder rigtigt, retfærdigt og godt, kan jeg ikke tro andet end, at delingen mellem medlemmer og ikke medlemmer bliver betydningsløs. Vel tror jeg de ældre [blandt os unge], som jo er dem som stærkest [overstreget: fa] må føle det, når de siger at samlivet mellem dem i og dem udenfor akademiet er alt for ringe, næsten 0, men det kan jo kun være eden som skiller, for intet fornuftigt og godt menneske bliver indbilsk eller fornem af at blive medlem, og skit med de ufornuftige og dårlige. For resten [overstreget: finder] tror jeg det ville være [?rettest] om akademiet ikke valgte sig selv. [tegnetsymbol] | Vel kan mængden vel ikke reformere, men som Viggo² siger, den må til for at skabe tilstande som gør reformer mulige. De siger selv [overstreget: at på kun kunststyrelsen trænger der] til [overstreget: forbedringer] "om nogle år vil man indse at man ikke er kommet et skridt videre henimod Forbedringer af virkelig betydning på et område hvor der sandelig trænges højlig til dem." Vil De næste gang De skriver til mig, (som jeg håber De gør) glæde mig med at sige mig de forandringer som de tror vilde være til gavn. De bebrejder oppositionens ●4● Mændene, at de ikke vil ofre medailler og stipender. Dertil vil jeg kun sige, jeg ved i alt fald en, som vilde det, hvor han blot [kunde] indse at [overstreget: i alt fald] stipendiets [eller medalier] uddeling [overstreget: eller] i [?mindsts] måde forhindrede ham i at have, udtale og kæmpe for en anden mening end akademiets. Stipendiet er dels penge som akademiet kun har at uddele til den kunstner, der som kunstner, ikke som meningsmand er den værdigste. – At Deres stilling overfor kunstnerer som fundet er så retiré, beklager jeg, men hvis De ikke har noget mod det, beder jeg [overstreget: Dem] om jeg må henvende mig til Dem hvor [?idag/isag] jeg gerne vil høre et fornuftigt [overstreget?] ord fra en anden side end den almindelige. [tegnetsymbol] I går gav Zahrtmann³ mig for resten en for mig ny forklaring af klasseinddelingen, jeg [overstreget: havde?] trods det betød medlemmer og ikke medlemmer, men han sagde at der blandt medlemmer var en endelig, nemlig alle i modsæt til et mindre udvalg (jeg tror skolerådet) som sad inde med magten og regerede af [?]. Jeg forstod at Z.³, vilde at alle skulde have lige magt, så kunde enkelte ikke så godt regere alt efter sit hoved. For resten forstår jeg ikke denne deling og mangler kendskab til indretningen, så jeg må have fat i Z.³. for at få nøjere forklaring.

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

¹ Grønvold

² Viggo

³ Z

Roma 8 Feb. 1883.

Kjære Grönvold!

Tak for brevet, gid jeg nu må kunne klare
min mening for Dem, jeg er borte det kan
blive småbemærkninger jeg kan byde Dem.

Men er jeg med i oppositionen, for jeg har håbet
og også lidt tro på at den ^{ved den} skal komme noget
godt, eller i alt fald bedre ud af Alt, at det
er maad, derom er vi jo enige. Det er jo ^{selv} ~~den~~

tillæggene og kunststyrelsens ordning ^{jeg har}
underforstået som det der skal komme noget
bedre ud af. Skade at De ikke sendte de

to andre breve med, så havde jeg haft mig selv
dof at tage af. - Vel er det skade at meget ~~for~~
for oppositionen står så uklart, for hver har vist
sit, men om endel ting er dog vist de fleste enige.

Her vil jeg kun fremsette og begrunde de vigtigste
forandringer, som jeg ønsker. - For det første ønsker
jeg da at lærerne ved skolerne må indskrives
på et begrænset antal år, jeg tror det vil være
af stor betydning. Kommer der derved lidt for
unge og umodne lærerkrafter til, så opvejes det
rimeligvis af interesse og liv for sagen, kommer
der noget ældre til, som ikke er så friske

erstattes det vel af moderne dygtighed, men for
de helt gamle stykker man dog vel ved den ordning,
og de er dog vist de ringeste, men i hvert tilfælde
er der mulighed for forandring hvis det værende
er snars. - For det andet ønsker jeg endnu forandret,
for som den er forsinde forpligter den jo strengt
taget (og en ~~en~~ jeg strengt) til at bevare
akademiet i det nuværende tilskille, så man
intet kan gjøres ved det om man finder det aldrig
så snars. Her har De eden = Jeg lover og forpligter,
mig til trodsen at holde over og at håndtere alt
hvad Hans Kongelige Majestet ved dette sit
Akademie for de skønne kunster, dets allernædigste
indretning intentioner, og dets derover formastede
reglement og anordninger føre i mund, således
at ingen enten for vensteb eller fjendskab, had
eller avin gunst eller gace, på hvad måde det end
nævnes kan directe eller indirecte af mig skal
vorde foruntt. Så sandt .....
Ja den er nu i hvert tilfælde stillet således, at man
ikke ved hvad man tør gjøres, ved nu atter at lase
den igennem for mig nye mening ud af den, nemlig
at det ^{man} skal håndtere er, hvad Kongen ved
sit akademi, dets allernædigste indretning inten-

tionerer, men hvad intentionerer hvad? er det
Kongen eller akademiet som intentionerer, ~~alts~~ og hvad
intentionerer kongen eller akademiet. Når du ed bliver
forandret således, at man kun drøjer at handle efter
sin overbevisning og arbejde for hvad man finder rigtigst,
retfærdigt og godt, kan jeg ikke tro andet end, at delingen
mellem medlemmer og ikke medlemmer bliver betydning-
løs, Vel tror jeg de ældre, ^{blandt de yngre} som jo er dem som stærkest
fa' må føle det, når de siger at samkvord mellem den
i og dem udenfor akademiet er alt for ringe, næsten
0, men det kan jo kun være eden som stiller, for intet
forufligt og godt menneske bliver indbildsk eller
forufl af at blive medlem, og skilt med de uforuflige
og dærlige. For resten finder jeg det vilde være
rettet om akademiet ikke valgte sig selv. ∇ Vel
kan man sige vel ikke reformere, men som Uizzo siger,
"du må til for at skabe tildtende som gjør reformer muligt."
— De siger selv at ~~de kunsten~~ ^{trykningen} område trænger der til
forbedringer // om nogle år vil man indse at man ikke
er kommet til skidt videt kemist forbedring af virkelig
betydning på et område hvor der sandelig trænger højst
til dem. Vel De næste gang De skriver til mig, (som jeg
håber De gjør) glæde mig med at høre mig de forandringer
som De tror vilde være til gavn. — De behøver oplysning

mandene, at de ikke vil afse medalier og stipendier. Det vil
mig jeg kun sige, jeg ved ialtfald en, som vil det, hvis han
blot kendes at ialtfald ^{eller medalien} stipendiets uddeling. I
mindst måle forhindre ham i at have, udtale og
kompe for en anden mening end akademiets. Stipendiet
er tiltrængt, som akademiet kun har, at udtale til den
kondition, der som kunstner, ikke som meningsmand er den
værdigste. — At Deres stelling overfor kunstneren som fandt
er så retvis, behager jeg, men hvis de ikke har noget
imod det, beder jeg Dem om jeg må kendes mig til Dem
hvor jeg jeg gerne vil høre et fornuftigt ~~afslægt~~ ord fra en
anden side end den almindelig. — I går gav Zeller
mig for resten en for mig ny forklaring af klasse inddelelsen,
jeg tænkte trods det betød smil og ikke smil, men han
sige at de blandt medlemmerne var en indelig, men alle
i mindret til et mindret udvalgt (jy. tom. 1. udgave) som end
inds med magten og regulerer at naturligvis meddel. I for Rest. af Z.,
vilde at alle skulle have lige magt, så kunde enhver ikke siges
og se alt efter sit hoved. For resten forstår jeg ikke denne deling og mangler
kunskabet til indblikke, så jeg må hane fat i Z. for at få mig forklaring.